

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Co/149/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1716200349
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Bolebruch
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1716200349.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Bolebrucha a sudcov Mgr. Patricie Skotnickej a JUDr. Alexandry Hanusovej v právnej veci navrhovateľa: D. G., Š. XX, G., zastúpeného ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU DVORSKÁ & MREKAJOVÁ, s.r.o., IČO: 36 862 037, Panenská 33, Bratislava, proti povinnému: C. W. G., J. X, G., o určenie výživného, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 13.02.2017, č.k. 9C/15/2016-97, v spojení s opravným uznesením zo dňa 03.01.2018, č.k. 9C/15/2016-183, a dopĺňacím rozsudkom zo dňa 17.04.2019, č.k. 9C/15/2016-211, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením a dopĺňacím rozsudkom v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 13.02.2017, č.k. 9C/15/2016-97, v spojení s opravným uznesením zo dňa 03.01.2018, č.k. 9C/15/2016-183, uložil povinnému prispievať na výživu navrhovateľa sumou 220 eur mesačne, počnúc dňom 20.01.2016, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred (výrok I.), povinnosť zaplatiť navrhovateľovi zročné výživné za obdobie od 20.01.2016 do 13.02.2017 v sume 400 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II.) a účastníkom konania náhradu trov konania nepriznal (výrok III.).

2. Dopĺňacím rozsudkom súd prvej inštancie návrh o určenie výživného v časti 200 eur od 20.01.2016 zamietol a konanie o určenie výživného v časti o 230 eur od 20.01.2016 zastavil.

3. V odôvodnení rozhodnutia konajúci súd uviedol, že navrhovateľ, zastúpený matkou, sa návrhom doručeným súdu dňa 20.01.2016 domáhal voči povinnému z vyživovacej povinnosti, ktorý je jeho otcom, určenia výživného na plnoleté dieťa. Dôvodil, že manželstvo jeho rodičov bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 11.02.2014 v konaní vedenom pod sp. zn. 28P/185/2013, pričom deti pochádzajúce z manželstva boli zverené do osobnej starostlivosti matky. Potom ako navrhovateľa v júni roka 2015 vylúčili zo štúdia na gymnáziu v G., podal povinný na súd návrh na zrušenie výživného, ktorému Okresný súd Pezinok vyhovel. Od toho času sa však náklady navrhovateľa na jeho osobu zvýšili na sumu 4.921 eur štvrťročne, ktoré skutočnosti mali vyplývať z pripojeného vyčíslenia nákladov, a preto žiadal určiť výživné v sume 650 eur mesačne.

4. V priebehu konania navrhovateľ upravil výšku požadovaného výživného na sumu 420 eur mesačne.

5. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že navrhovateľ je synom povinného a narodil sa v manželstve jeho rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 11.02.2014, č.k. 28P/185/2013-170, s tým, že maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec (v konaní povinný) bol zaviazaný prispievať na navrhovateľa výživným v sume 230 eur mesačne, na

maloletého P. sumou 200 eur mesačne a na maloletého J. sumou 200 eur mesačne. Navrhovateľ v tom čase študoval na gymnáziu v G., ktoré bolo v poradí jeho druhou strednou školou (z gymnázia v O. odišiel pre zlé školské výsledky), pričom rozhodnutím zo dňa 27.04.2015 ho riaditeľka gymnázia zo štúdia vylúčila z dôvodu absencie a ignorovania štúdia. V reakcii na uvedené povinný požiadal o zrušenie jeho vyživovacej povinnosti voči navrhovateľovi, ktorému návrhu Okresný súd Pezinok vyhovel. Navrhovateľ následne začal študovať na Súkromnom gymnáziu J.M., štvrtý ročník, s predpísaným školným v sume 600 eur ročne, nikde nebrigáduje, býva s matkou, ktorá zabezpečuje chod domácnosti, a preto mu finančne neprispieva. Pokiaľ išlo o jeho náklady, tieto vyčíslil sumou 1.100 eur mesačne, keď tieto pozostávali z nákladov na stravu v sume 180 eur, na školu v sume 110 eur, na cestovné, telefón a internet v sume 192 eur, oblečenie a obuv v sume 80 eur, na drogériu v sume 40 eur, zdravotné potreby a prehliadky v sume 42 eur, záujmovú činnosť v sume 10 eur, kultúru v sume 12 eur, kaderníka a čistiarňu v sume 12 eur, vreckové v sume 90 eur, bývanie v sume 195 eur, na auto v sume 30 eur mesačne a na poisťku v sume 104 eur (ročne). Mimoriadne náklady podľa navrhovateľa predstavovali sumu 560 eur (oblek na maturitu, na prenájom bytu, prihlášky na vysokú školu).

6. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že matka navrhovateľa pracuje v trvalom pracovnom pomere v Kugel s.r.o. a jej mzda predstavuje 1.303 eur mesačne. Povinný pracuje ako zubný lekár v stomatologickej ambulancii, pričom jeho základ dane podľa daňového priznania za rok 2015 predstavoval sumu 9.659,05 eura a jeho príjem sumu 1.400 eur mesačne, priemerný mesačný príjem sumu 1.200 eur. Povinný prispieva na výživu dvoch maloletých detí výživným určeným súdom, spolu 4.000 eur mesačne (správne má byť 400 eur mesačne - pozn. odvolacieho súdu) a v prospech navrhovateľa dobrovoľne sumou 220 eur mesačne, spolu 620 eur. Povinný je bezpodielovým spoluvlastníkom rodinného domu v katastrálnom území N., okres Pezinok, na ktorom viazne záložné právo v prospech Slovenskej sporiteľne, a.s., na zabezpečenie pohľadávky z hypotekárneho úveru, ktorý povinný spláca mesačne v sume 285 eur, pričom je aj bezpodielovým spoluvlastníkom bytu v bytovom dome na J. A. E. G., rovnako so zapísaným záložným právom v prospech Slovenskej sporiteľne, a.s., ktorej uhrádza splátku hypotéky v sume 365 eur mesačne. Náklady povinného bez stravy, hygienických potrieb a cestovného predstavujú sumu 1.270 eur mesačne, pričom na bývanie a výživné vynakladá 2/3 zo svojho príjmu. Súd prvej inštancie pritom nemal za preukázané tvrdenia navrhovateľa, že by povinný mal i iný príjem ako z práce zubného lekára, keď v tomto smere navrhovateľ svoje tvrdenia neosvedčil.

7. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní a jeho zhodnotení podľa zákonných kritérií, dospel k záveru, že návrh navrhovateľa na určenie výživného je čiastočne dôvodný. Konajúci súd mal za to, že navrhovateľ je osobou odkázanou výživou na svojich rodičov, nakoľko nie je schopný samostatne sa živiť. Ním deklarované výdavky v sume 1.640 eur mesačne, resp. po úprave v sume 1.100 eur mesačne, predstavovali viac ako 2/3 mzdy jedného z rodičov, pričom v rodine boli ešte ďalšie dve deti odkázané na výživu rodičov. Navrhovateľ si svoje náklady vyčíslil sumou, ktorá je vyššia ako priemerné náklady štvorčlennej rodiny, ktoré sa pohybujú na úrovni cca 900 eur mesačne; priemerná mzda na Slovensku pritom predstavovala v danom čase 902 eur mesačne. Súd prvej inštancie, zhodnotiac výšku tvrdených mesačných výdavkov navrhovateľa, vyhodnotil za reálne a nevyhnutné len náklady v sume spolu 439 eur (za stravu v sume 180 eur, cestovné v sume 80 eur, školné v sume 60 eur, záujmovú činnosť v sume 10 eur, zrejme za ošatenie v sume 15 eur, telefón a kino v sume 2 x 12 eur, drogériu v sume 20 eur), keď za nepreukázané považoval náklady na lekára a lieky, na bývanie, na poisťku auta, ako aj ďalšie náklady na auto, resp. mimoriadne náklady; navrhovateľ vo vzťahu k týmto položkám nepredložil žiadne dôkazy o ich vynaložení; vreckové v sume 90 eur mesačne súd prvej inštancie vyhodnotil ako príjem, a nie ako výdavok navrhovateľa. Prihliadajúc na možnosti a schopnosti povinného, odôvodnené potreby navrhovateľa, berúc do úvahy zákonnú vyživovaciu povinnosť oboch rodičov navrhovateľa, konajúci súd za aplikácie ustanovenia § 62 ods. 1, ods. 2, § 65 ods. 3, § 75 ods. 1 a 2 a § 77 ods. 1 veta prvá a druhá zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „zákon č. 36/2005 Z.z.“), určil výšku výživného pre navrhovateľa sumou 220 eur mesačne, na ktorej úhradu zaviazal povinného počnúc od 20.01.2016, keď výživné na plnoleté dieťa možno priznať najskôr od podania žaloby. Takto určenú výšku výživného, na ktorú je povinná prispievať rovnakou mierou aj matka navrhovateľa, vyhodnotil konajúci súd za adekvátnu a zodpovedajúcu potrebám navrhovateľa, ktorý ako dospelý muž je schopný sa na ich úhrade pričiniť i sám, prípadne, ak mu to náročnosť štúdia nedovoľuje, môže svoje náklady znížiť. Dieťa síce má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, avšak nemôže od nich požadovať životnú úroveň vyššiu ako žijú oni sami. Vzhľadom na vykonané dokazovanie súd prvej inštancie dopĺňacím rozsudkom zamietol návrh navrhovateľa v časti požadovaného výživného vo výške 200 eur od 20.01.2016 ako

nedôvodný, pričom z dôvodu späťvzatia súčasne zastavil konanie o návrhu na určenie výživného v časti o 230 eur od 20.01.2016.

8. Súd prvej inštancie uložil zároveň povinnému zaplatiť navrhovateľovi zročné výživné za obdobie od 20.01.2016 do 13.02.2016 (zrejme mal na mysli do 13.02.2017- pozn. odvolacieho súdu) v sume 400 eur, keď zohľadnil, že povinný v uvedenom období preukázateľne prispel navrhovateľovi výživným v sume 2.240 eur, ktorá okolnosť nebola medzi účastníkmi konania sporná.

9. Súd prvej inštancie rozhodol o náhrade trov konania výrokom „účastníkom konania sa náhrada trov konania nepriznáva“ s odôvodnením, že postupoval podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), nakoľko navrhovateľ mal v konaní úspech len čiastočný.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením a dopĺňacím rozsudkom podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ, pričom namietal, že súd prvej inštancie zistil nesprávne skutkový stav, keď vychádzal len z obsahu spisu a z rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 11.02.2014, č.k. 28P/185/2013-170, ktorým tento určil výživné na čas po rozvode manželstva na synov povinného P. S. J. sumou 200 eur na každého. Predmetný rozsudok bol pritom zmenený v časti vyživovacej povinnosti, a to rozsudkom zo dňa 22.11.2016, sp. zn. 12P/50/2016, na základe ktorého okresný súd povinného zaviazal platiť výživné na maloletého P.S. v sume 250 eur mesačne a na maloletého J. výživné v sume 280 eur; takto stanovené výživné považoval i kolízny opatrovník za primerané k možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného. Okresný súd Pezinok teda po preverení majetkových možností a schopností povinného v roku 2015 a 2016 zvýšil jeho vyživovaciu povinnosť na súrodencov navrhovateľa.

11. Navrhovateľ považoval súdom prvej inštancie zistený skutkový stav za nesprávny i z toho dôvodu, že pri posudzovaní schopností a možností povinného vychádzal len z jeho ústne deklarovaného mesačného príjmu v sume cca 1.400 eur a z jediného listinného dôkazu o jeho majetkových pomeroch, a to potvrdenia o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2015, bez toho, aby povinného vyzval na preukázanie príjmov za rok 2016, ako aj iných majetkových pomeroch. Navrhovateľ uviedol, že v priebehu súdneho konania namietal nesplnenie povinnosti povinného, ktorý nedostatočne preukázal svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery a za týmto účelom navrhol vykonať dokazovanie, najmä, aby povinný zdokladoval všetky svoje príjmy a predložil špecifikované dôkazy. Navrhovateľ mal za to, že konajúci súd si neprípustne osvojil len tvrdenia a názory povinného, bez toho, aby prihliadal a hodnotil tvrdenia a dôkazy ním predkladané. Z dokazovania v iných súdnych konaniach o výživnom pritom vyplynulo, že povinný poberal v roku 2015 príjmy z podnikania za výrobky a služby v sume cca 49.682 eur, pričom okrem činnosti zubného lekára povinný pracoval na čiastočný úväzok na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského ako asistent, čo mu umožnilo viesť nákladný život. Navrhovateľ mal tiež vedomosť o tom, že povinný si kupuje nové motorové vozidlo, pričom staré daroval synovi J.. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní nezobral do úvahy, že pôvodne bol povinný ochotný dohodnúť sa s navrhovateľom na výživnom v sume 280 eur mesačne, od ktorej sumy neskôr upustil. Rovnako pochybil, pokiaľ zohľadnil i výdavky, ktoré povinný vynakladal na splátky hypotéky, keďže tieto sa viazali na nehnuteľnosti patriace do bezpodielového spoluvlastníctva manželov, a teda ich kompenzáciu si mohol (môže) povinný uplatniť v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva bývalých manželov.

12. Podľa mienky navrhovateľa súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil i niektoré výdavky ním vynakladané tvrdiac, že požaduje vysoký štandard pri nákupe oblečenia, ktoré nepreukázal, rovnako ako nepreukázal doklad o zdravotnom stave a diagnóze, na ktorú musí pravidelne užívať lieky alebo výživové doplnky. Navrhovateľ uviedol, že trpí na defekt bunkovej imunity, o ktorom ochorení mal povinný vedomosť a túto skutočnosť nerozporoval.

13. Navrhovateľ uzavrel, že priznaním výživného v sume 220 eur mesačne súd prvej inštancie v podstate znížil rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 11.02.2014, č.k. 28P/185/2013-170, pôvodne určené výživné, bez toho, aby mal preukázané dôvody pre taký postup. V konaní pritom preukázal zvýšenie jeho oprávnených nákladov, či už spojených so štúdiom na súkromnej strednej škole alebo s jeho zdravotným stavom. Zároveň dal navrhovateľ do pozornosti, že po ukončení štúdia a absolvovaní maturity má záujem o štúdium na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre, pedagogický smer; v tejto súvislosti následne doložil i rozhodnutie o prijatí na Filozofickú fakultu Univerzity Konštantína Filozofa

v Nitre, denné bakalárske štúdium v programe učiteľstvo anglického jazyka a literatúry a talianskeho jazyka a literatúry pre akademický rok 2017/2018.

14. Pokiaľ išlo o rozhodnutie o náhrade trov konania navrhovateľ mal za to, že nijakým spôsobom nedal príčinu podania návrhu na začatie konania, keď povinný mu ako študentovi strednej školy neuhrádzal pravidelne dojednané výživné, pričom v konaní mal úspech, nakoľko konajúci súd stanovil povinnému vyživovaciu povinnosť. Prihliadajúc i na jeho osobné, majetkové a zárobkové pomery navrhol, aby mu súd podľa § 55 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“) priznal celkom alebo sčasti náhradu trov konania.

15. Povinný z vyživovacej povinnosti vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa a k doplneniu dôkazu považoval toto za neodôvodnené. Súd prvej inštancie podľa neho vykonal všetko potrebné dokazovanie na stanovenie adekvátnej výšky výživného, pričom táto sa pohybuje na hornej hranici jeho možností a schopností. Pri jeho priemernom mesačnom príjme vo výške 1.400 eur mesačne, vyživovacích povinnostiach voči navrhovateľovi, synovi J.M. (280 eur mesačne), synovi P. (250 eur mesačne) a splátkach úverov, je jeho príjem kompletne vyčerpaný, a to bez zohľadnenia výdavkov na bývanie a bežné osobné potreby. Pokiaľ by mu z času na čas nepomohli rodičia, nemal by z čoho uhrádzať ani náklady na spoločný byt s bývalou manželkou, v ktorom býva. Povinný uviedol, že od 31.08.2006 nepracuje ako asistent na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského, nakoľko dal výpoveď, keďže táto činnosť ho iba zaťažovala a odmena pre neho nepredstavovala extra príjem. Vo vzťahu k motorovému vozidlu, ktoré mieni vymeniť za nové a staré odovzdať jednému zo synov, povinný uviedol, že súd prvej inštancie nemohol tieto skutočnosti zohľadniť, keďže sa týkajú budúcnosti, a teda ani reálne nemusia nastať. Podľa mienky povinného navrhovateľ účelovo nadhodnotil svoje výdavky, ktoré nezodpovedali realite. Súd prvej inštancie preto rozhodol objektívne a správne, pričom na jeho správnosť nemalo vplyv prijatie navrhovateľa na vysokoškolské štúdium; i v takom prípade totiž jeho výdavky na štúdium budú v rovnakom objeme ako doteraz, pričom odpadne platba školného v sume 60 eur mesačne.

16. Navrhovateľ v písomnom vyjadrení zo dňa 12.06.2017 zotrval na rozhodujúcej odvolacej námietke, podľa ktorej povinný žiadnym relevantným spôsobom nepreukázal svoje majetkové pomery, ani ústne deklarovaný mesačný príjem, keď v súdnom spise sa nachádzalo len potvrdenie o podaní daňového priznania fyzickej osoby za rok 2015. Povinný si pritom preukázateľne zakúpil v hotovosti nové motorové vozidlo zn. Toyota, v nadobúdacej cene cca 25.000 eur, nové zariadenie a nábytok spolu s LCD televízormi, ktoré skutočnosti nasvedčujú o výške jeho celkového príjmu. V tejto súvislosti navrhovateľ spochybnil tvrdenia povinného o finančnej výpomoci zo strany jeho rodičov, ktorí žijú len zo starobného dôchodku pokrývajúceho ich životné náklady, nie aj životné náklady povinného.

17. V ďalšom navrhovateľ poukázal na to, že ukončil štúdium na súkromnom gymnáziu v J. vykonaním maturitnej skúšky s dosiahnutými výsledkami výborný a chváľitebný. Zároveň uviedol, že v súvislosti so štúdiom na vysokej škole v L. sa jeho mesačné výdavky zmenia, nakoľko bude musieť platiť poplatky na školné, na ubytovanie, dopravu a tiež zvýšené výdavky u očného lekára a u stomatológa.

18. Povinný v reakcii vo vyjadrení zo dňa 29.06.2017 poprel nákup nového luxusného nábytku do bytu, keď vybavenie bytu ohliadla i kurátorka a zhodnotila ho ako štandardné; navyiac, nákup prebiehal postupne v priebehu niekoľkých rokov. Niektoré z prístrojov (práčka, chladnička, TV) zakúpil do bytu i kvôli deťom. Pokiaľ išlo o motorové vozidlo zn. Toyota, toto zakúpil za kúpnu cenu 18.010 eur výlučne na firemné účely, a teda kúpa sa nedotkla jeho čistého mesačného príjmu; časť z kúpnej ceny financoval z ukončeného životného poistenia a časť z firemného príjmu. Ďalšie tvrdenia navrhovateľa ohľadne pomoci zo strany rodičov, ktorú považoval za symbolickú, ako aj ohľadne stomatologickej starostlivosti považoval za nedôvodné a pre rozhodnutie o veci za irelevantné.

19. Navrhovateľ vo vyjadrení zo dňa 24.07.2017, ako i v odvolaní proti dopĺňaciemu rozsudku zotrval na celej odvolacej argumentácii obsahovo totožnej ako v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 13.02.2017.

20. Povinný vo vyjadrení zo dňa 13.05.2019 zopakoval, že v konaní nebolo preukázané, že by poberal iné príjmy ako deklaroval, príp., že by viedol nadštandardný život. Navrhovateľ podľa neho nedostatočne zdokladoval svoje výdavky, keď nepreukázal žiadnu nákladnú liečbu, prípadne výdavky na špeciálnu diétu spojenú s jeho diagnózou. Povinný bol toho názoru, že pokiaľ by rovnakou sumou prispievala na

výživu navrhovateľa i jeho matka, jeho náklady by boli plne pokryté. Pokiaľ išlo o navrhovateľom novo uvádzané skutočnosti, priamo od neho mal vedomosť, že po nástupe na vysokoškolské štúdium v roku 2017 nedokončil prvý ročník, do ktorého následne opätovne nastúpil, avšak v inom odbore, pričom i tento odbor prestal študovať počas zimného skúškového obdobia. Povinný mal za to, že navrhovateľ sústavne zanedbáva štúdium, ktorého dôsledkom je buď opakovanie ročníka alebo zmena školy. Z tohto dôvodu považoval skutočnosti uvedené navrhovateľom v odvolaní za nemorálne, odďaľujúce moment zrušenia vyživovacej povinnosti, nakoľko schopnosť dieťaťa samostatne sa živiť môže vzniknúť i pokiaľ dieťa síce študuje dennou formou, ale na štúdium sa riadne nepripravuje. Z uvedených dôvodov navrhol napadnuté rozhodnutie konajúceho súdu potvrdiť. V písomnom podaní zo dňa 05.05.2020 doplnil, že vzhľadom na to, že navrhovateľ ukončil štúdium na vysokej škole, stratil nárok na výživné, a preto bude žiadať o zrušenie jeho vyživovacej povinnosti.

21. Odvolací súd viazaný rozsahom odvolania (§ 379 C.s.p.), ktoré z hľadiska obsahu smerovalo len do zamietajúceho výroku rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením a dopĺňacím rozsudkom a do výroku o náhrade trov konania, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu, bez viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 66 C.m.p.), prejednal odvolanie navrhovateľa bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario) a vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením a dopĺňacím rozsudkom je potrebné v napadnutom rozsahu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

22. V prvom rade treba uviesť, že súd prvej inštancie správne ustálil, že ku dňu jeho rozhodovania bol navrhovateľ osobou odkázanou na výživu svojich rodičov, nakoľko nebol schopný sám sa živiť. Konajúci súd preto postupoval správne, keď na ustálenie výšky vyživovacej povinnosti povinného skúmal nielen jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery, ale i odôvodnené potreby navrhovateľa (§ 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z.).

23. Vychádzajúc z odvolania navrhovateľa je nepochybné, že konajúcemu súdu vytykal nesprávne, resp. neúplné zistenie skutkového stavu veci, konkrétne to, že nedostatočne zisťoval majetkové a zárobkové pomery povinného, hoci navrhovateľ v súvislosti s nimi uviedol rozhodujúce skutočnosti a za účelom ich preukázania navrhoval vykonať dokazovanie. Tejto odvolacej argumentácii navrhovateľa možno priznať úspech.

24. Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že povinný deklaroval mesačný príjem z výkonu činnosti neštátneho zubného lekára v sume cca 1.400 eur mesačne, pričom za účelom preukázania svojich majetkových pomerov predložil súdu fotokópiu o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2015 (č.l. 30), ako aj čiastočný výpis z osobného účtu za obdobie od 10.08.2015 do 12.09.2016 (č.l. 33-47). Treba prisvedčiť navrhovateľovi, že z takto predložených listinných dôkazov nie je možné zistiť skutočné mesačné príjmy a výdavky povinného v súvislosti s výkonom jeho zárobkovej činnosti, keď potvrdenie o podaní daňového priznania k dani z príjmov fyzickej osoby za rok 2015 informuje len o základe dane (v sume 9.659,05 eura). Súd prvej inštancie nevyzval povinného na predloženie kompletného daňového priznania za rok 2015, resp. v prípade kalendárneho roka 2016 na predloženie účtovnej závierky, ktorá tvorí podklad na vypracovanie daňového priznania za rok 2016, príp. iných navrhovateľom označených dokladov preukazujúcich aktuálny stav podnikania povinného (napr. pokladničná kniha, peňažný denník), pričom v tomto smere ani sám rozhodujúce skutočnosti nezisťoval. Konanie o návrhu navrhovateľa síce začalo za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom sa riadilo pravidlami sporového konania, až na odlišnosti vyplývajúce z konkrétnych zákonných ustanovení (§ 162 ods. 2 O.s.p), avšak s účinnosťou od 01.07.2016, kedy vstúpil do platnosti nový Civilný mimosporový poriadok, stratilo predmetné konanie charakter sporového, nakoľko ide o konanie mimosporové, ovládané vyšetrovacou zásadou (princípom), čo má za následok, že konajúci súd je so zreteľom na ustanovenie § 35 a § 36 C.m.p. povinný zistiť skutočnú (objektívnu) pravdu a v tomto smere nie je viazaný dôkaznou aktivitou zúčastnených strán. Uvedené má za následok, že konajúci súd nemôže rezignovať na vlastné povinnosti určené zákonom, a pokiaľ je v jeho moci tieto zabezpečiť pre svoje rozhodnutie, musí tak urobiť. Súd prvej inštancie v intenciách uvedených ustanovení nepostupoval a dôsledne majetkové pomery povinného nezisťoval, napríklad vyžiadaním daňového priznania povinného od príslušného daňového úradu. Z neho by konajúci súd zistil nielen príjmy, ale i výdavky povinného vynakladané pri výkone zárobkovej činnosti a pri výdavkoch tak mohol preskúmať dôvodnosť tých, uplatnených v daňovom priznaní, ktoré ako odpočítateľná položka znižujú

daňový základ, a tak mohol zväžiť, či je nevyhnutné tieto vynaložiť a v akom rozsahu v súvislosti so zárobkovou činnosťou povinného v zmysle § 63 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. Súd prvej inštancie nijako nepreveril ani informáciu o tom, že povinný pracoval ako asistent na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského, pričom pracovnoprávny vzťah ukončil podľa jeho vlastného udania ku dňu 31.08.2016 a v tejto súvislosti nezisťoval výšku jeho príjmu z tejto činnosti a ani dôvody vedúce k jej ukončeniu. Konajúcemu súdu možno tiež vytknúť, že bez jeho povšimnutia ostalo to, že povinný vo vyjadrení zo dňa 16.01.2017 (č.l. 73) deklaroval pri mesačnom príjme cca 1.400 eur, mesačné výdavky, bez nákladov na stravu, ošatenie a osobné potreby, v sume 1.625,34 eura, t.j. prevyšujúce jeho mesačné príjmy. V súvislosti s deklarovanými výdavkami povinného treba uviesť, že konajúci súd do ich rámca správne zahrnul i tie, vynakladané povinným na splátky hypotekárneho úveru na byt a rodinný dom, v ktorom býval i navrhovateľ (v sume 282,17 eura a 365,50 eura mesačne); ide totiž o výdavky nevyhnutne späté so zabezpečením bývania povinného a jeho detí, a preto je bez právneho významu, či si tieto bude môcť uplatniť v budúcnosti ako kompenzáciu v rámci konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. V tejto súvislosti odvolací dopĺňa, že i vynakladaním výdavkov na úhradu splátok hypotekárneho úveru sa v určitej miere povinný podieľa na zabezpečovaní bývania navrhovateľa, ktorú okolnosť je potrebné zohľadniť v rámci ustálenia výšky jeho vyživovacej povinnosti voči nemu.

25. Odvolací súd ďalej udáva, že okrem zistenia, že povinný je bezpodielovým spoluvlastníkom dvoch nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území G., súd prvej inštancie dôsledne nezisťoval ďalšie majetkové pomery povinného, napr. či (nie) je vlastníkom dopravného prostriedku (ktorá skutočnosť vyšla najavo v odvolacom konaní), neskúmal existenciu jeho úspor, príp. pohľadávok povinného voči tretím osobám, z ktorých uhrádza svoje životné náklady. Je teda zrejmé, že súd prvej inštancie si nevytvoril dostatočný skutkový základ pre následné ustálenie majetkových pomerov povinného, ktorá okolnosť je, popri možnostiach a schopnostiach povinného, jedným z kritérií pre správne stanovenie výšky vyživovacej povinnosti povinného.

26. Pokiaľ navrhovateľ súdu prvej inštancie vytýkal, že pri ustálení majetkových pomerov a výdavkov povinného neprihliadal i na to, že rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 22.11.2016, č.k. 12P/50/2016-85, došlo k zmene rozsudku tohto súdu zo dňa 11.02.2014, č.k. 28P/185/2013-170, v časti vyživovacej povinnosti povinného k maloletému J. na sumu 280 eur mesačne (z pôvodných 200 eur mesačne) a k maloletému P. na sumu 250 eur mesačne (z pôvodných 200 eur mesačne), odvolací súd udáva, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie predmetný rozsudok, ktorý netvoril súčasť pripojeného spisu Okresného súdu Pezinok vo veci sp. zn. 28P/185/2013, ešte nenadobudol právoplatnosť, nakoľko voči nemu podala matka navrhovateľa odvolanie. Konajúci súd preto postupoval správne, keď vychádzal zo záverov naposledy súdom právoplatne určenej vyživovacej povinnosti povinného k maloletým súrodencom navrhovateľa.

27. Pokiaľ navrhovateľ namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil ako nepreukázané jeho výdavky vynakladané na lieky, príp. výživové doplnky v sume 40 eur mesačne, odvolací súd udáva, že je pravdou, že v rámci prehľadu mesačných výdavkov (č.l. 66) navrhovateľ pri položke č. V - zdravotné potreby, aktivity a prehliadky uviedol do poznámky „lieč. diagnózy defekt bunkovej imunity, probiotika, hepatoprotektiva“, ktorú okolnosť povinný v konaní nespochybňoval. V tomto smere si mohol konajúci súd osvojiť nesporné, a teda zhodné skutkové tvrdenia účastníkov (§ 37 C.m.p.), a pokiaľ mal sám pochybnosti o navrhovateľovom zdravotnom stave, v rámci náležitého zistenia skutkového stavu mu nič nebránilo v tom, aby ho vyzval na doplnenie rozhodujúcich skutočností a ozrejenie súvisu medzi ním uvádzanou diagnózou a potrebou vynakladania zvýšených výdavkov na probiotiká a hepatoprotektiva (ako látky s potenciálne regeneračným a protektívnym účinkom na pečňové bunky - pozn. odvolacieho súdu); bremeno preukázateľného vynaloženia nákladov na nákup liekov a výživových doplnkov (príp. i iných výdavkov) v deklarovanej výške (40 eur) následne zaťažovalo navrhovateľa.

28. Navrhovateľ v odvolaní konajúcemu súdu vytýkal i nesprávne rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania majúca za to, že uloženie vyživovacej povinnosti povinnému predstavovalo jeho úspech v konaní, a preto prihliadajúc i na jeho osobné, majetkové a zárobkové pomery ako študenta, bez akéhokoľvek príjmu, mal konajúci súd postupovať podľa § 55 C.m.p. a priznať mu celkom alebo sčasti náhradu trov konania.

29. V prvom rade treba uviesť, že súd prvej inštancie výrok o náhrade trov konania v znení „účastníkom konania sa náhrada trov konania nepriznáva“ odôvodnil čiastočným úspechom navrhovateľa v konaní

a postupom podľa § 255 ods. 2 C.s.p. Je evidentné, že odôvodnenie rozhodnutia konajúceho súdu o náhrade trov konania nekorešponduje so samotným výrokom rozhodnutia a je s ním v rozpore, čo má za následok jeho nepreskúmateľnosť. Zároveň, vychádzajúc z odôvodnenia pod bodom 22. rozsudku súdu prvej inštanície, konajúci súd na účely rozhodovania o náhrade trov konania aplikoval nesprávne ustanovenia Civilného sporového poriadku, hoci v zmysle § 2 ods. 1 C.m.p. bola na mieste aplikácia osobitných ustanovení Civilného mimosporového poriadku (§ 52 a nasl. C.m.p.).

30. Podľa § 52 C.m.p. žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

31. Podľa § 55 C.m.p. súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

32. Ustanovenie § 52 C.m.p. je tzv. generálnou klauzulou, ktorú súd aplikuje pri rozhodovaní o náhrade trov konania v konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku, nakoľko priznanie nároku na náhradu trov konania je v konaniach ním upravených len výnimočné. Z tohto všeobecného pravidla existujú však výnimky, a to keď náhradu trov konania možno priznať v taxatívne vymedzených konaniach tým účastníkom konania, ktorí mali úspech (§ 53 C.m.p.) a vo všetkých konaniach, pokiaľ je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé (§ 55 C.m.p.). Zároveň, v zmysle zásady zodpovednosti za zavinenie je možné priznať i náhradu tých trov konania, ktoré vznikli zavinením, pričom by inak neboli vznikli (tzv. separácia trov konania podľa § 54 C.m.p.). Vo všetkých vyššie uvedených prípadoch je vzhľadom na dikciu ustanovenia § 57 C.m.p. predpokladom priznania nároku na náhradu trov konania ich uplatnenie; súd o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje len na návrh.

33. Z obsahu súdneho spisu (podanie navrhovateľa zo dňa 04.07.2016 na č.l. 13a, vyjadrenie právneho zástupcu navrhovateľa na pojednávaní súdu zo dňa 13.02.2017 na č.l. 94), je zrejmé, že navrhovateľ a jeho právny zástupca uplatnili návrh na rozhodnutie o trovách konania, keď bez ďalšieho žiadali, aby konajúci súd zaviazal povinného na náhradu trov konania. Bolo potom potrebné, aby sa súd prvej inštanície pri rozhodovaní o náhrade trov konania vysporiadal s uplatneným návrhom navrhovateľa a uviedol dôvody, pre ktoré napokon rozhodol tak, že účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

34. Vychádzajúc z vyššie uvedeného a jeho sumarizáciou možno uzavrieť, že súd prvej inštanície svoje rozhodnutie o zamietnutí návrhu navrhovateľa o určenie výživného v časti sumy 200 eur založil na nedostatočne a neúplne zistenom skutkovom stave, keď v rozpore s ustanovením § 35 C.m.p. v miere postačujúcej nezistil skutočný stav veci a za týmto účelom nevykonal dôkazy potrebné na jeho ustálenie (§ 36 C.m.p.). Zároveň, konajúci súd riadne neodôvodnil rozhodnutie o náhrade trov konania, tak aby bolo v súlade s obsahom samotného výroku rozhodnutia, za súčasnej správnej aplikácie príslušných ustanovení C.m.p. Vzhľadom na tieto nedostatky odvolací súd rozsudok súdu prvej inštanície v spojení s opravným uznesením a dopĺňacím rozsudkom v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o náhrade trov konania z dôvodu podľa § 389 ods. 1 písm. b) v spojení s § 62 ods. 1 C.m.p. zrušil, keďže neboli splnené podmienky, ani na jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 C.s.p.), ani na jeho zmenu (§ 388 C.s.p.) a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vrátil vec súdu prvej inštanície na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodom pre zrušenie rozsudku súdu prvej inštanície v napadnutom rozsahu, vrátení veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie bola i skutočnosť, že navrhovateľ v súlade s ustanovením § 63 C.m.p. uviedol v odvolacom konaní nové skutkové tvrdenia ohľadne štúdia na Filozofickej fakulte Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (č.l. 142 a nasl.), ktorá okolnosť mala podľa neho vplyv na výšku jeho mesačných výdavkov, a tým i oprávnených potrieb; dokazovanie vo vzťahu k týmto novo uvádzaným skutkovým tvrdeniam, v spojení s už vytknutými nedostatkami, by presiahlo rámec prieskumnej činnosti odvolacieho súdu.

35. V novom konaní bude súd prvej inštanície povinný riadiť sa právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným vyššie, ktorým je v zmysle § 391 ods. 2 C.s.p. viazaný. Súd prvej inštanície za účelom zistenia skutočného stavu veci (článok 6, § 35 C.m.p.) vykoná dokazovanie potrebné na ustálenie celkových príjmových a majetkových pomerov povinného, čo predpokladá najmä vyžiadanie si kompletného daňového priznania povinného za obdobie od podania návrhu, príp. iných relevantných dokladov preukazujúcich príjmy a výdavky z jeho zárobkovej činnosti, ako i z činnosti asistenta na Lekárskej fakulte Univerzity Komenského, zistenie, či povinný disponuje hnutelným a/alebo nehnuteľným majetkom väčšej hodnoty, či má úspory, pohľadávky voči tretím osobám a v akej výške, a to najmä so zreteľom na ním deklarovanú výšku mesačných výdavkov, ktoré bez stravy a ošatenia prevyšujú ním prezentovanú

výšku mesačného príjmu. Súd prvej inštancie získané dôkazy vyhodnotí a pri výdavkoch vynakladaných povinným pri výkone zárobkovej činnosti zväži, či je nevyhnutné tieto vynaložiť a v akom rozsahu v zmysle § 63 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. Zistené majetkové pomery povinného konajúci súd vyhodnotí spolu s ďalšími kritériami na určenie výšky výživného, uvedenými v ustanovení § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Súd prvej inštancie sa bude zaoberať i novými skutočnosťami uvedenými navrhovateľom v rámci odvolacieho konania ohľadne štúdia na vysokej škole, a to za účelom ustálenia, či tieto predstavujú okolnosti odôvodňujúce ďalšiu zmenu pomerov na strane navrhovateľa a v akom období, skúmajúc zároveň, či tieto skutočnosti naďalej trvajú (viď vyjadrenie povinného o ukončení vysokoškolského štúdia navrhovateľa). Konajúci súd bude dôsledne dbať na povinnosti vyplývajúce z § 35 a § 36 C.m.p., a to na povinnosť zistiť skutočný stav veci, v záujme ktorého zistenia je povinný vykonať i iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné. V závislosti od výsledkov dokazovania a ich posúdením súd prvej inštancie ustáli skutkový stav potrebný pre svoje rozhodnutie. Následne svoje závery o skutkových zisteniach a právnom posúdení veci odôvodní spôsobom zodpovedajúcim § 220 ods. 2 C.s.p. tak, aby obsahovalo dostatok dôvodov a ich uvedenie bolo zrozumiteľné.

36. Súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci rozhodne i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 262 ods. 1, § 396 ods. 3 C.s.p.), aplikujúc pritom zodpovedajúce ustanovenia Civilného mimosporového poriadku.

37. Pre úplnosť odvolací súd udáva, že súdom prvej inštancie doposiaľ právoplatne určené výživné v prejednávanej veci (v sume 220 eur mesačne) nepredstavuje zníženie výživného určeného rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 11.02.2014, č.k. 28P/185/2013-170, ako nesprávne namietal v odvolaní navrhovateľ, nakoľko vyživovacia povinnosť povinného voči navrhovateľovi bola zrušená rozsudkom Okresného súdu Pezinok zo dňa 25.08.2015, č.k. 7C/31/2015-10, právoplatným dňa 23.10.2015.

38. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).